

skepsis Blog

☰ Menu

Baby Gloria dood door homeopathie

27/11/2007 door Jan Willem Nienhuys

De ouders van baby Gloria tijdens de *inquest*.

In 2002 stierf Gloria Thomas, oud 9 maanden, na en waarschijnlijk door een homeopathische behandeling. Gloria had vanaf de leeftijd van 4 maanden al eczeem

gehad. Haar vader, Thomas Sam, was docent homeopathie (in Australië wordt homeopathie aan HBO-instellingen onderwezen, preciezer: aan colleges voor Technical And Further Education), en had zijn dochter ook homeopatisch behandeld. Manju Samuel, de moeder van Gloria, is werkzaam in de IT. Beiden waren met hun dochter twee maanden in India geweest, waar een oom het wicht ook homeopatisch en naturopathisch had behandeld. Toen ze terugkwamen in Australië was Gloria doodziek en in grote pijn, maar de ouders wachtten nog een ruim een week voor ze haar naar het kinderziekenhuis te Randwick brachten. Daar stierf ze enkele dagen later aan sepsis. Ze was ernstig ondervoed (onder meer tekorten aan eiwit, zink en vitamine A), haar thymus was geslonken en haar haar was onnatuurlijk licht van kleur. Zo erg had men het in dat ziekenhuis nog nooit gezien.

Het justitioneel systeem in Australië komt er nu pas aan toe om na te gaan of hier een strafrechtelijke vervolging moet worden ingesteld. Tijdens de zitting (*inquest*) bleek dat er afspraken waren gemaakt met specialisten voor Gloria, maar dat ze niet was verschenen. *Coroner* Mary Jerram vond dat er reden was voor strafrechtelijke vervolging van de ouders, maar ook dat er een verplichte registratie zou moeten komen voor homeopaten.

Het ligt voor de hand dat met tijdige en goede behandeling van het eczeem het niet zover gekomen was. Mogelijk heeft de baby heel lang te weinig gedronken of gegeten vanwege de pijn van het eczeem. Het plan van Jerram is onzin. In Nederland is in 1992 een arts (dus een geregistreerde professional) door de tuchtrechter veroordeeld tot een 'waarschuwing', omdat hij slechts homeopathie en dan nog grotendeels per telefoon had toegepast op een vrouw met chronisch eczeem. Die kwam er op het nippertje nog levend vanaf.

Melding van het geval van Gloria wordt gemaakt door [Randi](#), en een uitvoerige bespreking en lange discussie vindt u op de [Insolence blog](#).

📁 Homeopathie

< Profiler

> Babyfluisteraar Derek Ogilvie ontmaskerd door Randi

31 gedachten over “Baby Gloria dood door homeopathie”

Piet Roos

27/11/2007 om 14:40 | Bewerken

Is Thomas Sam als docent homeopathie niet voor een medisch tuchtcollege en/of een beroepsrechtbank voor leraren van de inspectie onderwijs in Australië geweest?

Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat was hun oordeel?

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Sten Oomen**

27/11/2007 om 16:01 | Bewerken

Maar dan is ze toch niet aan homeopathie overleden als wel aan een niet verkregen, andere (reguliere) medische behandeling?

Ik denk dat veel van de homeopathie inderdaad niet werkt, maar een paar middelen wel. Van Echina is het onlangs bewezen (artikel in The Lancet) dat het werkt, en zelf heb ik ook wel eens baat ondervonden bij homeopathische keeltabletten (en dat lijkt mij geen suggestie, want dan zouden andere homeopathische middelen die ik probeerde, ook hebben moeten werken, wat ze niet deden).

Ik heb wel een homeopathische middelen geprobeerd voor mijn allergieën, het effect was nul. Mijn indruk is dat bij de echt chronische of 'ernstige' zaken homeopathie niet werkt.

Toch heeft mijn zus bij een bepaalde hardnekkige kwaal baat ondervonden van een homeopatisch middel. Echter moest zijn voor dit resultaat wel maanden geduld hebben. Maar dat was er dan wel en zij had al vele jaren last van de kwaal.

Dus lijkt het mij dat sommige middelen toch effect hebben en veel ook niet. Maar zelf ben ik dus geen voorstander, gewoon omdat ik de homeopatische middelen te soft, te zwak vind qua werking.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Robert Mekenkamp

27/11/2007 om 19:43 | [Bewerken](#)

Sten, dat je beter werd na het innemen van die tabletten zegt helemaal niks. Het is anekdotisch bewijs en dat is bijzonder onbetrouwbaar. Wie zegt dat je niet vanzelf beter zou zijn geworden? Zo gaat het met zoveel aandoeningen. Hetzelfde geldt voor je zus. Heel veel kwalen gaan vanzelf over omdat het lichaam daar voor zorgt. Om werkelijk objectief vast te stellen of het werkt is dubbelblind onderzoek de meest aangewezen methode. Je mag dus niet weten of je het geneesmiddel krijgt of het fopmiddel. Ook de onderzoeker mag dit niet weten en werkt daarom met coderingen om subjectieve meetresultaten te voorkomen. Als dan een effect wordt aangetoond, heb je het begin van een bewijs. Als dit vervolgens door anderen ook wordt aangetoond, begint het er op te lijken.

Wat betreft je opmerking over echina, (het heet eigenlijk echinacea) is ook een kanttekening op zijn plaats. Wanneer er werkelijk werkzaamheid is aangetoond in extracten van deze plant (rode zonnehoed) dan is dit geen bewijs voor homeopathie. Homeopathische middelen zijn namelijk zo extreem verdund dat de werkzame stof niet meer terug te vinden is in het "geneesmiddel". Het middel waar dus werkzaamheid van zou zijn aangetoond in The Lancet is dan ook beter als "gewoon geneesmiddel" te karakteriseren. Echte homeopathische middelen zijn gewoon placebo's zonder werkzame stof maar boordevol homeopathisch marketing. En ik geef toe dat veel mensen zich beter gaan voelen na inname van zo'n "supergeneesmiddel".

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

27/11/2007 om 20:17 | [Bewerken](#)

Nog even over Echinacea: daar zijn enorm veel onderzoeken over gedaan. De ene keer komt er dit uit en dan weer dat, met verschillende soorten Echinacea, en nu eens de wortels en dan weer de bladeren, en met verschillende bereidingswijzen. Als je een beetje gaat winkelen vind je een paar onderzoeken die net 'positief' uitkomen. Wat in de Lancet stond was weer een meta-analyse.

Wat betreft de causale link tussen homeopathie en de dood van Gloria: het gevaar van homeopathie is zoals iedereen weet niet de grote giftigheid van de medicijnen, maar de verblindheid van de gebruikers die te laat naar de dokter gaan.

Nu moeten volwassenen zelf maar weten wat ze doen, maar kinderen en dieren en sommige ernstig zieken zijn afhankelijk van anderen. Die kunnen niet kiezen. Daarom is alternatieve geneeskunde voor dieren ook verboden.

Een volwassene die kwakzalverij gebruikt, valt net zo min wat te verwijten als een slachtoffer van oplichterij of een andere misdaad. Dat betekent toch niet dat de boef vrijuit gaat? In dit geval is de vader dubbel boef: als behandelaar, en als ouder.

Ik ben het totaal niet eens met Randi die vindt dat de Australische staat blaam treft, omdat de brave man toch niet kon weten dat homeopathie onzin is.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

27/11/2007 om 23:10 | [Bewerken](#)

@ Piet Roos

Ik weet niets meer dan wat in de kranten heeft gestaan. Het tuchtrecht is alleen voor artsen en dergelijke, en homeopaten vallen daar in Australië nog niet onder. Waar Thomas Sam 'docent' is of was weet ik ook niet. Maar wat een docent privé doet valt hoe dan ook niet onder de bevoegdheid van de inspectie.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Mark ter Laan

27/11/2007 om 23:29 | Bewerken

@ Oomen, Mekenkamp, Nienhuys,

- 1) Anekdotisch bewijs is geen bewijs.
- 2) Het stuk van Shah et al. in Lancet – Infectious disease 2007;7:473-80 geeft onvoldoende basis voor gebruik van Echinacea in de behandeling of preventie van verkoudheid. De meta-analyse suggereert wel werkzaamheid bij preventie en behandeling van verkoudheid, echter de preparaten in de geanalyseerde onderzoeken verschilden dusdanig, dat definitieve conclusies niet te trekken zijn. Ik citeer: "large-scale randomised prospective studies controlling for variables such as species, quality of preparation and dose of echinacea, method of cold induction, and objectivity of study endpoints evaluated are needed before echinacea for the prevention or treatment of the common cold can become standard practice."
- 3) Zoals te lezen in Shang et al., Lancet 2005;366:726-32, bestaat er geen wetenschappelijk bewijs voor de werkzaamheid van homeopathische middelen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Sten Oomen**

27/11/2007 om 23:50 | Bewerken

@ Mark

Wel heel toevallig dan dat zoiets toch ernstigs geneest vanaf het moment dat mijn zus begon met de homeopathische inname... omdat ze er al haar hele volwassen leven last van had.

En hoe wil je dubbelblind testen, dat kan toch niet? Even tegen mijn zus zeggen: "ja, word maar weer even ziek, dan zullen we het nog een keer testen!"

Ze zal je als een zonderling zien en allang blij zijn dat het middel geholpen heeft, hoe dan ook.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Martijn van Emmerik

28/11/2007 om 09:31 | [Bewerken](#)

@Jan Willem

Je stelt dat alternatieve geneeskunde voor dieren verboden is. Nu ken ik iemand die zich hiermee bezighoudt en dit (los van het geloof dat je hieraan hecht) op -volgens mij- volkomen legale wijze doet. Zij heeft een opleiding gevolgd (niet in een achterkamertje of stiekum achter een haag) en een naambordje op haar deur. Ook is zij aangesloten bij een beroepsvereniging. Ofwel dit is een definitiekwestie en de dame in kwestie doet iets anders dan wat jij 'alternatieve geneeskunde' noemt, ofwel ze handelt volkomen te goeder trouw.

Waarop is je bewering gebaseerd? -of had je een stelling willen poneren: ....zou verboden moeten worden!

Graag je reactie.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

28/11/2007 om 10:29 | [Bewerken](#)

@ Martijn van Emmerik

Vroeger had je de Wet op de uitoefening van de geneeskunst (1865) voor humane geneeskunde. Die verbood eenieder die geen arts was de geneeskunde te bedrijven. Inmiddels is die wet vervangen door de BIG. Voor de diergeneeskunde is er ook zo'n wet analoog aan die van 1865, en [die wet](#) (klik op die link) is tamelijk duidelijk: "Tot de uitoefening van de diergeneeskunde

zijn, onverminderd het bepaalde in de artikelen 3, 4, 5 en 6, slechts dierenartsen toegelaten.”

In art. 3-6 worden sommige personen met buitenlandse diploma's en bepaalde assistenten van dierenartsen geregeld.

Wie dus als alternatief diergeneeskundige werkt, overtreedt de wet net zo hard als alle kwakzalvers van voor de wet BIG. Naar goed Nederlands gebruik worden deze wetsovertreders massaal gedoogd door politie en OM (en waarschijnlijk de rechters), die niet zoveel kaas hebben gegeten van geneeskunde.

Aangezien eenieder de wet hoort te kennen, mag van iemand die beroepshalve met zieke dieren in de weer is, verwacht worden dat hij of zij de desnetreffende wet kent (even googelen op wet diergeneeskunde..) en dus is 'te goeder trouw' een groot woord voor deze personen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Mark ter Laan

28/11/2007 om 13:37 | Bewerken

@Sten Oomen,

Blij dat je inziet dat het dus op toeval berust!

We hebben met zijn allen (Evidence Based Medicine) afgesproken dat een therapie pas bewezen effectief is wanneer dit prospectief, dubbelblind, gerandomiseerd, placebo-gecontroleerd is uitgezocht. Dit kan inderdaad alleen in grote groepen en dus niet bij een individu worden onderzocht. Aldus is voor homeopathie onvoldoende bewijs.

Wanneer een individu al of niet op een therapie reageert, is dit anekdotisch en dus niet bewijzend voor de effectiviteit van die therapie.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

s f hoekstra

28/11/2007 om 16:05 | Bewerken

de titel is onjuist , de homoechaotie was niet de actor maar de gedachtenwereld van de ouders , de verschijnselem stonden kennelijk niet in het homoechaotische handboek , als voormalig psychotherapeut vermoed ik een sub-bewuste doodswens van een van de ouders , de afgrijselijke lijdensweg van hun kindje heeft in elk geval voor veel opwindende stimuli in hun levens gezorgd EN het ging toch om maar een meisje ... ?!

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Sten Oomen**

28/11/2007 om 17:56 | Bewerken

@ Mark

Wil je mij geen woorden in de mond leggen! Dat zeg ik dus juist niet. Anekdotisch? Wat een bizarre term voor mensen die aantoonbaar baat hebben bij bijvoorbeeld homeopathie!

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Jan Willem Nienhuys**

29/11/2007 om 09:57 | Bewerken

@ Sten, Mark

Interessant genoeg is een van de oudste dubbelblinde onderzoeken met controlegroep en verloting (DBRTC) in de geneeskunde een onderzoek van homeopathie.

Homeopathie berust op vergelijking van 'symptomen' met een 'geneesmiddelbeeld'. Die laatste zijn verkregen door het 'middel' (gestampte oesterschelpen enz.) enkele proefpersonen toe te dienen en dan alles op te schrijven wat die zoal overkomt in de navolgende periode: jeuk aan de pols, bedroefdheid (na een vervelend bericht), niezen, hoofdpijn, hartstilstand, en allerlei onsmakelijke aandoeningen die wijdverbreid waren in de 19de eeuw. Tezamen vormen die het geneesmiddelbeeld.

Het is in 1833-1835 dat de sceptici van toen al deze geneesmiddelbeelden aanvochten. Meer details [hier](#). In 1835 werd een dubbelblinde proef gedaan om te kijken of een C30 keukenzoutoplossing enig effect had, i.e. een geneesmiddelbeeld bij gezonde proefpersonen teweegbracht. Niet dus. Een totaal fiasco om met Randi te spreken.

Sindsdien hebben de homeopaten hier het beste van weten te maken, door op te scheppen dat een van de eerste RCT's in de geschiedenis van de geneeskunde op homeopathie betrekking heeft.

In de geneeskunde staat tegenover het DBRCT het anekdotische bewijs. Een anekdote is (Van Dale) een "mededeling van een kenschetsende bijzonderheid...", en een anekdotisch bewijs bestaat (als het gaat over genezing) uit een verhaal over een persoon X die Y mankeerde, een behandeling Z onderging en daarna minder Y mankeerde.

Er is in zo'n anekdotisch bewijs meestal niets bekend over de manier waarop het bewijsmateriaal uitgekozen werd, dus niets over hoe representatief X is voor de groep van Y-lijders. Veelal is niets bekend over wie de diagnose voor en na Z stelde, of zelfs wat Y voor aandoening was. Omdat het maar een persoon betreft en Y onbekend is niets over het natuurlijk verloop van Y bekend, en ook is niets bekend over welke andere behandelingen X voor, tijdens of na Z onderging.

Wie nog in de goeie ouwe tijd wiskunde heeft geleerd weet dat de term 'bewijs' gereserveerd is voor een redenering met algemene geldigheid. Zo maar wat voorbeelden pakken telt niet. De berekening $16/64 = 1/4$ door gewoon de zessen weg te strepen telt niet, ook niet als je $95/19 = 5/1$ als extra voorbeeld van deze bewerking aanvoert.

Niemand betwijfelt dat je zus zich te eniger tijd beter voelde na inname van 'iets homeopathisch', maar zolang het min of meer een XYZ-verhaal is zoals hierboven heet het in de geneeskunde 'anekdotisch bewijs', en dat is geenszins

een bizarre term maar standaard spraakgebruik, in overeenstemming met een der standaarddefinities van het woordenboek.

Sten mag best gepikeerd zijn en zich ietwat opwinden en dan de term 'bizar' gebruiken, maar ik kan het niet helpen om me voor te stellen wat haar commentaren zouden zijn als een niet nader te noemen Amerikaan iets met 'bizar' zou aanduiden.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Kees van der Smagt

29/11/2007 om 10:29 | [Bewerken](#)

@ Sten Oomen

Het is al een paar keer gezegd: dat zieken genezen na het innemen van een medicament of het ondergaan van een andere behandeling bewijst niet dat ze genezen zijn door die therapie. We zullen immers nooit weten hoe het gegaan zou zijn zonder de behandeling. Verreweg de meeste aandoeningen genezen ook zonder enige therapie. Zelfs mensen die al heel lang ziek zijn of zijn 'opgegeven' door de dokters knappen soms spontaan op. De meeste patiënten zijn ook nauwelijks geïnteresseerd in het bewijs van werkzaamheid van een therapie. Als ze maar beter worden. En als dat gebeurt na het innemen van een homeopatisch middel dan zijn ze gauw geneigd de verbetering aan dat middel toe te schrijven. Ze mogen dat ook gerust doen.

Maar behandelaars mogen dat niet! Die zijn verplicht hun patiënten die behandeling aan te bieden die de meeste kans op succes biedt en waarvan werkzaamheid en veiligheid vaststaan. En als zo'n behandeling niet bestaat, dan dienen zij dit aan hun patiënten mee te delen en niet maar op goed geluk wat te gaan proberen. Van geen enkel homeopatisch middel heeft men ooit door middel van wetenschappelijk onderzoek kunnen aantonen dat het werkzaam is tegen enige ziekte, hoeveel onderzoek er ook naar is gedaan. Homeopaten misleiden hun patiënten dus wanneer ze beweren dat het wel zo is en maken zich eigenlijk schuldig aan kwakzalverij. Kwakzalverij is in het Nederland niet verboden, maar het is wel in de wet vastgelegd dat hulpverleners in de gezondheidszorg, zowel reguliere als alternatieve, verplicht zijn hun patiënten correct voor te lichten over de mogelijkheden en gevaren van de voorgestelde behandeling.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

29/11/2007 om 12:15 | [Bewerken](#)

Aan het voortreffelijke betoog van Kees wil ik nog het volgende toevoegen.

Homeopaten beweren vaak dat hun behandelwijze vanwege hun sterk geïndividualiseerde werkwijze niet onderzocht kan worden. Zo zou men voor een specifieke ziekte tal van verschillende middelen kunnen gebruiken.

Dat argument is echter onwaarachtig om twee redenen. In de eerste plaats zijn er proeven gedaan met klachten zoals 'infecties van de bovenste luchtwegen' of 'migraine', waarbij de homeopa(a)t(e)(n) iets voorschreven en dan in de apotheek of zo een nepmiddel of het 'verum' werd uitgereikt. Ook dan komt er niks uit.

In de tweede plaats, als dit argument serieus gemeend zou zijn, waar zijn dan de door tal van homeopaten ondertekende open brieven waarin de verkoop van drogisterijhomeopathie gehegeld wordt? Dat zijn allemaal flesjes die voor specifieke klachten bedoeld zijn, niks individuele benadering met vragen of je bang voor onweer bent en of je thee lauw drinkt.

De echte homeopaat kan een leven lang toe met een voorraad korrels. Na toediening van 1 korrel van 5 mg dient hij of zij een maand of zo te wachten om de reactie te bestuderen.

Als de echte homeopaten meenden wat ze zeiden, dan hadden ze allang gezorgd dat ketterse bedrijven zoals VSM, Biohorma en Boiron verdwenen waren.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Marie Prins

12/12/2007 om 16:06 | [Bewerken](#)

Er zijn genoeg goede proeven met homeopathische middelen uitgevoerd, maar de meeste daarvan zullen de homeopaten en hun aanhangers niet accepteren. Maar een proef die uitgevoerd is door het Royal London Homeopathic Hospital, waarbij iedereen een individuele homeopathische anamnese kreeg en een individueel homeopathisch middel kreeg voorgeschreven moet toch wel tellen. Het ging over reuma en duurde 6 maanden. De helft van de patiënten kreeg schoon water i.p.v. de voorgeschreven homeopathische druppels. Wie het echte en wie de nep homeopathie kreeg werd pas na het eindigen van de proef bekend gemaakt. De uitslag: de mensen die het nepmiddel kregen waren aan het eind iets beter af dan de mensen die de echte homeopathie ingenomen hadden! De verschillen waren echter niet significant. Rheumatology 2001; 40: 1052-1055 P. Fisher and D.L.Scott: A randomized controlled trial of homeopathy in rheumatoid arthritis.

<http://rheumatology.oupjournals.org/cgi/content/abstract/40/9/1052>

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

K Alberts

03/01/2008 om 09:46 | Bewerken

Een Skepsis onwaardig artikel, daar de kop en de inhoud niet overeenkomen. "Dood door homeopathie" impliceert een causaal verband dat er blijkens het eropvolgende verhaal niet is. Wat er gebeurd is, is dat ouders van een baby van 9 maanden die lijdt aan een somatische aandoening niet tijdig naar een ziekenhuis gebracht hebben.

De veronderstelling van de medici daar is dat de klachten behorende bij het eczeem leidden tot verzwakking van het kind (via ondervoeding, uitdroging) en de baby is uiteindelijk gestorven aan een bloedvergiftiging.

De reden dat de ouders het kind te laat naar een ziekenhuis gebracht hebben, doet voor de doodsoorzaak sec niet ter zake. Of dat nou het vertrouwen in homeopathie, of het vertrouwen in god, allah of de goede afloop was. Men had het kind eerder naar het ziekenhuis moeten brengen, misschien was het dan niet gestorven.

De kinderen die in de bible belt in Nederland niet ingeënt werden en stieven aan TBC, stierven ook niet aan het christendom, maar stierven aan TBC.

Strofen als 'zo erg had men het in dat ziekenhuis nog nooit gezien' voegen niets toe, en versterken de zweem van stemmingmakerij van dit artikel. Ik vind dat een stichting die zich laat voorstaan op kritisch en correct analyseren van feiten, dit artikel niet had moeten plaatsen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

03/01/2008 om 10:33 | [Bewerken](#)

Het hoofdgevaar van homeopathie is juist dat patiënten van effectieve behandeling worden afgehouden. Bij religie is zoiets nog een bijwerking, maar bij homeopathie is het de hoofdwerving "dit opgedroogde schokschuddend verdunde water zal je beter maken".

Je kunt natuurlijk ook zeggen dat vrijwel iedereen doodgaat doordat de hersenstam onvoldoende zuurstof krijgt, en dat hartstilstand, herseninfarct, bloedverlies, onthoofding, verstikking enzovoorts allemaal niet de 'echte' doodsoorzaak zijn.

Als iemand door het hart geschoten wordt en sterft, zeggen we niet: zuurstofgebrek in de hersenstam of de kinetische energie van de kogel was de doodsoorzaak, maar we gaan meteen naar de schuldige, namelijk degenen die de trekker overhaalde, of die het vuurwapen liet rondslingeren waar er kleine kinderen bij konden enz.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

K Alberts

03/01/2008 om 12:00 | [Bewerken](#)

geachte heer Nienhuys,

Als je de mening bent toegedaan dat homeopathie niet werkt en niet werken kan, zoals ik, kan homeopathie niet genezen. Homeopathie kan daarom echter

ook niet doden.

Het verkiezen van een homeopathisch traject in plaats van een medisch traject, kan wel degelijk een dood tot gevolg hebben die niet, of waarschijnlijk niet, was opgetreden bij het kiezen van de andere route.

Als je dan toch schuldigen wilt aanwijzen voor de te late behandeling van het kind, moet je bij de ouders zijn, die verantwoordelijk waren voor het kind. De verantwoordelijkheid ligt bij beslissingen die betrokken mensen gemaakt hebben, niet 'de homeopathie'.

Zo ook bij het verhaal Millecam om maar eens een soortgelijk drama te noemen.

Maar goed, u en ik denken hier echt anders over, en dat is natuurlijk prima.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

03/01/2008 om 13:54 | [Bewerken](#)

De vader was een docent homeopathie en praktiserende homeopaat, die vanuit zijn geloof kennelijk dacht dat hij zijn kind kon behandelen. Het was ook niet zomaar een voorbijgaande gedachte, het kind moet gedurende enige maanden steeds zieker zijn geworden. Had ik dan het stukkie de titel 'Dood door homeopaat' moeten meegeven? Was daardoor de inhoud dan in een ander licht komen te staan?

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

K Alberts

04/01/2008 om 09:38 | [Bewerken](#)

Titels als 'dood door homeopaat' geven ook geen juist beeld, omdat het 'homeopaat zijn' te plaatsen is onder het motief van het handelen en er geen

één op één causale relatie met het overlijden is. Het kind op Tholen dat sterft aan TBC omdat zijn ouders hem vanwege hun christenlijk geloof niet wilden inenten, is niet 'dood door christendom'. Dat kind is 'dood aan TBC' of zo je wilt 'dood door kind medisch ingrijpen te onthouden'.

Homeopathie is noch hier in Nederland en zo ik begrijp noch in het land waar dit drama gebeurde, erkend als geneeswijze. In die zin (naast de wetenschappelijke feiten) is juridisch het 'behandelen' met homeopathie, geen behandelen volgens de letter van de wet. Kortom, de ouders hebben het kind zowel wetenschappelijk als juridisch gezien, onthouden van medische zorg.

Mijns inziens kun je hier dus meerdere kanten mee uit. Vader was niet bevoegd zijn kind 'te behandelen'. Vader en moeder 'onthielden kind medische zorg'. En noem maar op. Maar de bottom line moet toch zijn dat de ouders nalatig zijn geweest, en verantwoordelijk voor de dood.

Maar goed, nu val ik in herhaling.

Ook ik ben het niet eens met Randi dat de brave man geen blaam treft, maar ik vind wel dat de overheden hun informatieplicht op het terrein van alternatieve geneeswijzen verzaken. Ik werk zelf in de gezondheidszorg en als ik zie hoeveel alternatieve geneeswijzen er ten eerste al zijn en ten tweede hoe goedgegelovig mensen zijn, is het een kwestie van wachten tot er ongelukken gebeuren. Die gebeuren dan ook regelmatig, soms met ernstige gevolgen zoals in dit geval, vaker met minder ernstige gevolgen gelukkig, maar het puin is dan voor de reguliere zorg.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

04/01/2008 om 10:42 | [Bewerken](#)

K. Alberts brengt goed onder woorden wat 'medische leken' zoals ik telkens maar weer vreemd vinden. Als een arts iemand alternatief behandelt en er komen ongelukken van en de zaak komt voor de tuchtrechter, dan stelt de tuchtraad zich ongeveer op alsof alles wat de betrokken arts over alternatieve methoden te berde brengt gewoon irrelevante warme lucht is. Hij (of zij) wordt uitsluitend beoordeeld of hij gehandeld heeft volgens regulier geneeskundige richtlijnen. Er zit een zekere logica in, dat snap ik ook wel. Een arts zal tijdens

een consult misschien ook wel bemoedigende woorden spreken ofzo, die niet vallen onder het patroon diagnose-behandeling. Maar voor leken blijft het vreemd dat wat in feite het hoogste gezag is voor de arts gewoon zwijgt als de arts zijn gezag gebruikt om een onzinnige geneesmethode aan te bevelen als alternatief voor de aangewezen methode.

Het praktiseren van alternatieve methode op zich ligt voor tuchtcolleges helemaal buiten hun gezichtshorizon.

Wij leken krijgen al straf van de politie of OM als we met teveel alcohol op of te hard rijden enzovoorts, ook als er nog geen enkel ongeluk gebeurd is, terwijl elke arts een misdadig apparaat als een VEGA- of EAV-machine mag bezitten en gebruiken, en als een patiënt (zoals Millecam) de uitslag daarvan gelooft wordt de arts slechts verweten (als het al bewijsbaar is) dat hij de correcte methode niet gebruikt heeft, of dat hij het onwetenschappelijke karakter ervan niet duidelijk heeft uitgelegd.

Uiteraard doet hij dat wel als hij zegt 'met deze machine kunnen we zien wat de wetenschap niet vermag'. Dat überhaupt het gebruik van iets dat eruit ziet als een machine sterker dan welke woorden dan ook suggereert dat het betrouwbaar wetenschappelijk is, ligt weer buiten het gezichtveld van de medische regelgeving.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

K Alberts

04/01/2008 om 13:25 | [Bewerken](#)

Nog een reactie van mij dan, die misschien off topic gaat maar wel relevant is voor bovenstaande.

Ik begrijp het punt hierboven van dhr Nienhuys niet goed denk ik, wat bedoelt u met wat vreemd is voor leken op dit gebied?

Want volgens mij is het niet helemaal zo dat het praktiseren van een alternatieve methode door een geregistreerde hulpverlener (BIG geregistreerd!!!) buiten de horizon van de tuchtcommissies ligt.

Er zijn homeopaten die geen BIG registratie hebben, dit zijn gewoon mensen die een bordje in de tuin zetten en watertjes gaan uitdelen. Die mensen vallen

niet onder een of ander tuchtrecht, want geen geregistreerd arts/ hulpverlener. Omdat deze groep in Nederland gedoogd wordt zijn er weinig mogelijkheden om ze aan te pakken als er wat fout gaat, behoudens het reguliere strafrecht. Dan nog is het lastig schuld aan te tonen, want patiënten 'kiezen' zelf die niet geregistreerde hulpverlener, vaak ook omdat ze gewoon niet op de hoogte zijn van het feit dat een homeopaat feitelijk onzin verkoopt. De schijn van homeopathie wordt NB opgehouden door in elke apotheek naast normale geneesmiddelen ook homeopathie te verkopen. Dat is eigenlijk van de gekke, al snap ik de overweging ook wel, want er is zo enige controle op die middeltjes en voor sommige gevallen 'werkt het wel' zonder nadelige gevolgen die echte medicijnen soms hebben. Die apparaten zoals de VEGA etc. zijn natuurlijk ook om de sfeer van wetenschappelijkheid op te houden – bekend mechanisme bij pseudowetenschappers. Overigens hier toe te voegen dat zaken als een TENS apparaat wetenschappelijk ook dubieus zijn, maar toch opvallend vaak 'helpen'. De grens is in die zin ook niet zwart/ wit. Evidence based is ook niet zaligmakend.

Maar er zijn ook artsen die BIG geregistreerd zijn en homeopathie toepassen. Deze groep is wel aan te pakken onder het tuchtrecht. De artsen met degelijke opleiding en BIG registratie die homeopathie gebruiken, moeten zich daarvoor indien nodig dus wel kunnen verantwoorden. Als een huisarts bv. een homeopatisch middel voorschrijft waar hij een eerst aangewezen echt medicijn zoals bv. antibiotica overslaat overtreedt hij de wet BIG. Er zijn ook beroepsverenigingen die leden die gebruik maken van alternatieve onbewezen behandelmethoden, op onverantwoorde wijze, berispen of zelfs uitsluiten van de beroepsvereniging.

Voor de patient is het zaak om wil hij/ zij zeker zijn van juiste zorg en beroepsmogelijkheid te hebben, let of de hulpverlener (arts, psycholoog, etc) een BIG registratie heeft. Het BIG register is openbaar, en een telefoontje is genoeg om te weten of degene die je voor je hebt daadwerkelijk bevoegd is, en middels tuchtrecht aanspreekbaar.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

A. Atsou-Pier

06/01/2008 om 11:25 | Bewerken

Hopelijk niet off topic, maar ondanks de argumenten van K. Alberts blijf ik een tuchtrechtelijk gat zien (dat de artsen zelf hadden kunnen dichten). Hoe het zij, dat gat is inmiddels gedicht door de overheid, nu de Vereniging tegen de Kwakzalverij op haar site vermeldt dat de Inspectie voor de Volksgezondheid een klacht heeft ingediend bij het particuliere Tuchtcollege van de Maatschappij ter Bevordering van de Orthomoleculaire Geneeskunde, daarmee impliciet de gedragsregels/normen van de alternatieve beroepsgroep (al dan niet BIG-geregistreerd) erkennend. Dit houdt mijns inziens ook in dat de alternatief praktizerend arts onder twee verschillende tuchtrechten valt (voorzover dat nog niet het geval was), waarvan het ene particulier en erkend door de overheid en het andere wettelijk, en inhoudelijk mogelijk tegenstrijdig. Dat kan nog leuk worden.

Of men uit een ander maatschappelijk oogpunt blij moet wezen met deze ontwikkeling, is voor mij de vraag. Het kan uitdraaien op een proliferatie van pseudorechtspraak. In tegenstelling tot het BIG-tuchtrecht is het particuliere verenigingstuchtrecht vaak niet openbaar (op de site van de MBOG was dan ook geen tuchtreglement te vinden), dus iedere controle van buitenaf op de juridische kwaliteit van de uitspraken ontbreekt, behalve als de uitspraak toevallig in de krant komt. Of de leden van een alternatieve vereniging iets merken van wat hun tuchtrechter produceert hangt uitsluitend van de statuten en dergelijke af.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

06/01/2008 om 13:17 | [Bewerken](#)

@ Alberts

Ik weet wel dat een homeopathisch arts die bv. antibiotica overslaat als dat aangewezen is, tuchtrechtelijk verantwoordelijk is. Maar bij zo'n eventuele tuchtzaak komt alleen het overslaan aan bod, niet het homeopaat zijn.

Het tuchtrecht garandeert dat mensen artsen kunnen vertrouwen. Dat vertrouwen heeft veel onderdelen. Daar is de plicht dat artsen geheimhouden

wat de patiënten hun vertellen, en het verbod op seksuele betrekkingen met patiënten. Maar ik vind dat een patiënt ervan opaan moet kunnen dat de arts uitsluitend behandelingen toepast waarvoor wetenschappelijke grond is. Dat hoeft niet perse een dubbelblinde proef met verloting te zijn, die ook nog enkele malen herhaald is, maar iets van zekerheid moet er toch zijn.

Dat houdt volgens mij in dat een arts die EAV toepast, of die patiënten doorstuurt naar een wichelroedeloper (heb ik diverse voorbeelden van gehoord) of die homeopathie toepast door dat blote feit alleen al het vertrouwen in de medische stand beschaamt, wat volgens mij een veel gebruikte veroordelingsgrond bij de tuchtrechter is (het ondermijnen van vertrouwen in de medische stand). In mijn visie zou dus het neerzetten van een bordje in de tuin met 'homeopaat' erop voor een arts automtisch tot doorhaling in het BIG-register moeten leiden, en idem dito voor andere alternatieve behandelingen waarvoor bewijs ontbreekt.

Dat voelen de homeopaten zelf ook wel een beetje aan, want het is niet voor niets dat ze bij elke gelegenheid benadrukken dat de homeopathie 'wetenschappelijk bewezen' is, onder verwijzing naar geïsoleerde citaten uit bekende meta-analyses.

Maar zo is het niet. Bij tuchtzaken wordt het feit dat iemand alternatieve geneeskunde beoefent volgens mij zelfs niet in aanmerking genomen, alleen 'het voorbij gaan aan reguliere behandeling'.

En wat het BIG-register betreft, je moet eens proberen op te zoeken of Cees Renckens te Hoorn erin staat.

Voer je in: C. Renckens, Hoorn

dan is het antwoord "niets gevonden"

Ook C.N.M. Renckens, Hoorn levert niets op.

Alleen als je op het idee komt om bij de plaatsnaam "hoorn nh" te zetten, krijg je antwoord, als je eraan denkt ook ALLE initialen op te geven.

Weet je niet alle initialen, of weet je alleen maar het praktijkadres en niet het huisadres, dan is het BIG-register op internet onbruikbaar. Hoever je dan komt met opbellen weet ik niet. Ik heb het diverse malen geprobeerd, en in een geval moest ik een e-mail sturen met alle gegevens die ik had, waarna ik na enige dagen antwoord kreeg.

Een bekende acupuncturiste (basisarts dr. C.L. Oei-Tan te Bunnik, ze is gepromoveerd in Oostenrijk) die gewoon in het telefoonboek staat en zelfs dubbel in de ledenlijst van de NAAV), kan ik niet eens vinden in het online BIG-register. Er staat wel een mw. L. Oei, maar dat is een interniste.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

A. Atsou-Pier

06/01/2008 om 19:22 | [Bewerken](#)

@ J. W. Nienhuys

Had ik zo mooi aangeknoopt bij de heer of mevrouw Alberts, en uw antwoord is alleen aan Alberts gericht ???

Uw eerste vijf alinea's, dat is nu precies wat ik bedoelde met het tuchtrechtelijke gat dat de artsen zelf hadden kunnen dichtten, en vandaar ook mijn idee dat het wel eens kan uitdraaien op tegenstrijdige richtlijnen/normen. Ik zei het alleen iets beknopter.

Toevallig was er in november j.l. een KNMG-vergadering over alternatieve artsen ; ik kan iets gemist hebben in de kranten, maar ik heb alleen vernomen van Piet Borst in de NRC dat men er weer niet uit was gekomen.

Het BIG-register is inderdaad nogal hermetisch. Ik heb destijds gezocht naar de arts Maria Sickesz. Ik meen dat ik uiteindelijk op internet een postcode vond en die heb ingevuld. In ieder geval, ze stond erop. Ik denk dat men bij de overheid moet wezen om de toegankelijkheid van het BIG-register te verbeteren.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Joachim Kruyswijk

18/01/2009 om 21:29 | [Bewerken](#)

@JW

“Daarom is alternatieve geneeskunde voor dieren ook verboden.”

Hoe kom je daar nu bij? Dat staat (bij mijn weten) nergens in de wet en er is “alternatieve geneeskunde” zat, voor dieren...

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

A. Atsou-Pier

06/05/2009 om 15:38 | Bewerken

Het dagblad Trouw meldt vandaag dat de ouders van baby Gloria zich gisteren voor de Australische rechtbank moesten verantwoorden voor de dood van hun dochtertje na een homeopathische behandeling. Wellicht meldt Trouw later wat de rechter ervan vond.

Overigens is in Nederland iets soortgelijks gebeurd, de Vereniging tegen de Kwakzalverij beschrijft de dood van een drie maanden oude baby na een craniosacrale behandeling aan de hand van een artikel in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde.

Zie : http://www.kwakzalverij.nl/883/Baby_overleden_na_craniosacraaltherapie.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

ad timrmans

08/05/2009 om 18:53 | Bewerken

Ook met allopatische geneesmiddelen worden vele fouten gemaakt. Het verschil met alternatieve geneeswijzen is dat zij eigen rechters hebben, en de vele tuchtrechtzaken bijna nooit in de openbaarheid komen.

Bloeddruk verlagen van 120 naar 80 is zonder geneesmiddelen onmogelijk, maar het is mij gelukt met eenmalig homeopathische middelen in te nemen.

Ook suggestie?

Aub schuif alle vooroordelen en broodnijd aan de kant en maak in het belang van de patienten gebruik van alle mogelijkheden.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jaike

20/05/2009 om 13:32 | Bewerken

Ik stoor mij aan het gebruik van de term 'het wicht' om dit arme kleine verwaarloosde meisje aan te duiden.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Diana**

29/05/2009 om 01:34 | Bewerken

@ad:

<http://www.tuchtcollege-gezondheidszorg.nl/> voor uitspraken van het tuchtcollege. Veel leesplezier.

Wil je dat homeopathie op de kaart komt te staan?

Doe wat de fabrikanten moeten doen om een geneesmiddel op de markt te krijgen:

Organiseer een onderzoek naar het bloeddrukverlagende homeopatische middel en toon aan dat het werkt. Niet alleen bij jou, maar ook bij mijn collega, de buurvrouw, jouw tante en zo'n onderzoeksgroep die vaak per advertentie wordt opgeroepen.

Als de positieve resultaten van een deugdelijk onderzoek worden gepubliceerd, zal ik homeopathie in overweging nemen.

Vanwege het ontlopen van dergelijke onderzoek en het uitkramen van onzin plaats ik nu homeopaten in de hoek van de zakkenvullers. Het is niet anders.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)